

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Peroutkou ve věci

žalobkyně:

H. D.

bytem X

zastoupena advokátem JUDr. Petrem Doležalem

sídlem Mazovská 476, 181 00 Praha 8

proti

žalovanému:

Ministerstvo práce a sociálních věcí

sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2023, č. j. X,

takto:

- I. Výrok I. rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 15. 3. 2023, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Ve vztahu k výroku II. rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 15. 3. 2023, č. j. X, se žaloba odmítá.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 4 719 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce JUDr. Petra Doležala, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) dodanou do datové schránky soudu dne 15. 5. 2023 se žalobkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K. U.

domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 3. 2023, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný na základě odvolání žalobkyně změnil rozhodnutí Úřadu práce ČR – Krajské pobočky v Příbrami (dále jen „úřad práce“) ze dne 31. 3. 2020, č. j. 10604/2020/MEL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byl žalobkyni přiznán příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně od října 2019 v souladu s § 4 odst. 1, § 8, § 9, § 11 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen „zákon o sociálních službách“), takto: „I. od října 2019 do dubna 2020 se přiznává příspěvek na péči ve výši 880 Kč měsíčně v souladu s § 4 odst. 1, § 8, § 9, § 11 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, II. od května 2020 se zvyšuje příspěvek na péči z 880 Kč na 19 200 Kč měsíčně v souladu s § 14 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.“

Obsah žaloby a ostatních podání účastníků

2. *V prvním žalobním bodu* žalobkyně zdůraznila, že žalovaný byl vázán závěry rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 8. 2022, č. j. 47 Ad 6/2022-65 (dále též „zrušující rozsudek“), v němž soud v bodě 61 odůvodnění závázal žalovaného, aby v navazujícím řízení „znovu posoudil schopnost zvládání sporných ZZP [tj. základních životních potřeb] žalobkyní (oblékání a obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity).“ Ostatní ZZP byly při podání žaloby nesporné a podle žalobkyně byl žalovaný vázán svým předchozím rozhodnutím v rozsahu, v jakém nebylo žalobou napadáno nebo v jakém jej soud aproboval. V dalším řízení tak měl žalovaný posuzovat pouze sporné ZZP, nicméně v rozporu se zákonem hodnotil i jiné ZZP.
3. *Ve druhém žalobním bodu* žalobkyně namítá, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalovaný se totiž ve skutečnosti nezabýval námitkami žalobkyně ze dne 8. 1. 2023 a ze dne 9. 1. 2023, přestože na str. 12 odst. 8 a 9 odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že žalobkyně tyto námitky podala a žalovaný na jejich základě požádal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) o doplňující posudek. Na str. 3 až 14 odůvodnění napadeného rozhodnutí navíc žalovaný pouze zkopíroval posudková hodnocení PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 a 23. 2. 2023, aniž by o věci sám rozhodoval a hodnotil důkazy. PK MPSV neshledala důvody pro změnu již přijatého posudkového závěru ze dne 7. 12. 2022, avšak námitkami žalobkyně se ve skutečnosti nezabývala. Mimo jiné nevysvětlila, proč různé komise dospěly k různým výsledkům, a uvedla svá hodnocení bez odkazu na konkrétní zdroj, z něhož by bylo možné validovat její přesvědčení o té které rozhodující skutečnosti. Posudek PK MPSV proto s ohledem na Instrukci náměstkyně pro řízení sekce sociálně pojistných systémů č. 15/2016 nesplňuje požadavky na úplnost, objektivnost, přesvědčivost a je taktéž nepřezkoumatelný.
4. *Ve třetím žalobním bodu* žalobkyně namítá, že žalovaný nesprávně posoudil její schopnost zvládat ZZP, k čemuž v podrobnostech odkázala na své vyjádření (námitky) ze dne 8. 1. 2023.
5. *Žalovaný ve svém vyjádření* navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Zrekapituloval průběh správního řízení a dále uvedl, že zdravotní stav žalobkyně byl řádně opětovně posouzen PK MPSV v jiném složení. PK MPSV zohlednila sociální šetření úřadu práce i žalovaného, zabývala se lékařskými nálezy a vyjádřila se ke všem posuzovaným ZZP. Uvedla i důvody rozdílného hodnocení oproti předchozím komisím. Žalobkyně se vyjádřila k posouzení zdravotního stavu. Žalovanému nepřísluší hodnotit zdravotní stav, požádal proto PK MPSV o doplňující posudek, ve kterém se měla k námitkám vyjádřit, což PK MPSV učinila. Žalovaný shrnul, že zdravotní stav žalobkyně byl opakovaně řádně

posuzován a posudek je úplný, přesvědčivý a objektivní. Námitky žalobkyně byly vypořádány v rámci doplňujícího posudku. Žalovaný je vázán posudkem PK MPSV, na jehož podkladě rozhoduje, proto je posudek součástí rozhodnutí.

6. *Žalobkyně v replice* zdůraznila, že žalovaný na žalobu reagoval toliko povšechně. PK MPSV námitky žalobkyně řádně nevypořádala. Žalobkyně netrvá na tom, aby žalovaný posuzoval zdravotní stav či zvládání ZŽP, ale na vypořádání vznesených námitek, neboť jen takové rozhodnutí je přezkoumatelné. Dále žalobkyně trvá na tom, že žalovaný je povinen důkazy hodnotit a nikoliv do rozhodnutí bez dalšího zkopírovat posudkové hodnocení. K tomuto žalobkyně odcitovala své námitky ze dne 8. 1. 2023:
7. K ZŽP mobility žalobkyně uvedla, že její nezvládnutí potvrdily všechny dřívější posudkové komise: Okresní správa sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Mělník (3. 2. 2020), OSSZ Mělník (24. 2. 2020), PK MPSV (19. 10. 2020), PK MPSV (3. 12. 2020), PK MPSV (23. 6. 2021), PK MPSV (31. 8. 2021), PK MPSV (2. 11. 2021). Dále uvedla, že rozhodnutím úřadu práce ze dne 19. 2. 2020, č. j. 32811/20/ME, jí byl přiznán nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením (dále jen „ZTP“) a rozhodnutím ze dne 11. 3. 2020, č. j. 43063/20/ME, úřad práce přiznal žalobkyni příspěvek na mobilitu. Žalobkyně podle svého tvrzení ke dni 31. 10. 2019 nezvládala: stoj (stála pouze krátce pro fyzické zeslábnutí), pohybovat se chůzí krok za krokem (vzdálenost 200 metrů byl nesplnitelný cíl), chůzi po schodech v rozsahu jednoho patra, nastupování a vystupování do dopravních prostředků. Tomu odpovídají sociální šetření a lékařské záznamy. V posudkovém zhodnocení ze dne 7. 12. 2022 je sice odkazováno na dokumentaci praktické lékařky, k níž má však žalobkyně výhrady, neboť praktická lékařka nevykonávala návštěvní službu a závěry činila zprostředkovaně v rozporu s denními záznamy poskytované péče a sociálního šetření úřadu práce za 4. čtvrtletí 2022. Řešila pouze inkontinenční pomůcky, nikoliv léky a doporučení ke specializovaným lékařům. Pokud PK MPSV uvedla, že schopnost chůze po schodech dokládá kardiologický nálezný ze dne 8. 1. 2020, tak v něm uvedený údaj, že žalobkyně došla do 2. patra, se nezakládá na pravdě. Kardiologická ambulance je v 1. podlaží, přičemž je k dispozici schodišťová sedačka. Podle žalobkyně došlo k disimulaci, o níž hovoří i další lékařské zprávy. Podle zprávy z psychologického vyšetření ze dne 17. 5. 2020 žalobkyně trpí středně těžkou demencí, v ordinaci po odchodu vnuka působila zmateně, špatně rozuměla otázkám, uváděla informace neodpovídající skutečnosti, nepamatovala si názvy léků a ven kvůli nepohyblivosti nechodila. Stará se o ni vnuk, má 2 vnoučata (správně 4), mylně uvedla, že pracuje na zahrádce, má zhoršenou krátkodobou paměť, bloudí i v domácím prostředí. Podle lékařské zprávy ze dne 31. 5. 2020 měla žalobkyně před chorobou výbornou výbavu intelektu. Nyní je však poničena poměrně rychle postupujícím organickým procesem, trpí patologickým truchlením a depresí. Je nepochybně postižena ve všech běžných aktivitách všedního dne. Při vyšetření nebo domácím vyšetření je schopna disimulovat, což může závažným způsobem zavádět. Nepamatuje si, co říkala, ani jméno lékaře, hledá brýle. Neví, co si kam položila, není orientována časem a nevysvětlí, proč je na vyšetření.
8. K ZŽP orientace žalobkyně uvedla, že její nezvládnutí potvrdily jednotlivé PK MPSV dne 19. 10. 2020, 3. 12. 2020, 23. 6. 2021, 31. 8. 2021 a 2. 11. 2021. Posudek ve věci průkazu ZTP ze dne 3. 2. 2020 uvádí, že má těžké funkční postižení orientace při psychickém postižení s často se opakujícím závažnými poruchami komunikace a orientace v exteriéru. Žalobkyně podle tvrzení ke dni 31. 10. 2019 nezvládla: mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se osobou, časem a místem, orientovat se v přirozeném sociálním prostředí,

orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně reagovat. Tomu odpovídají sociální šetření i lékařské záznamy.

9. K ZŽP komunikace žalobkyně uvedla, že její nezávládnutí potvrdily jednotlivé PK MPSV dne 31. 8. 2021 a dne 2. 11. 2021. Žalobkyně podle tvrzení ke dni 31. 10. 2019 nezvládala: chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky. Tomu odpovídají sociální šetření i lékařské záznamy.
10. K ZŽP stravování žalobkyně uvedla, že její nezávládnutí potvrdila OSSZ Mělník dne 3. 2. 2020 a dne 24. 2. 2020, dále jednotlivé PK MPSV dne 19. 10. 2020, 3. 12. 2020, 23. 6. 2021, 31. 8. 2021 a 2. 11. 2021. Žalobkyně podle tvrzení ke dni 31. 10. 2019 nezvládala: vybrat si ke konzumaci vhodný nápoj a potraviny, nalít nápoj, rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji, dodržovat dietní režim, konzumovat stravu v obvyklém denním režimu, přemístit nápoj a stravu na místo konzumace. Tomu odpovídají sociální šetření i lékařské záznamy.
11. K ZŽP oblékání a obouvání žalobkyně uvedla, že její nezávládnutí potvrdily jednotlivé PK MPSV dne 19. 10. 2020, 3. 12. 2020 a 23. 6. 2021. Žalobkyně podle tvrzení ke dni 31. 10. 2019 nezvládala:

vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, rozeznat rub a líc oblečení a správně jej vrstvit, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem. Tomu odpovídají sociální šetření i lékařské záznamy.

12. K ZŽP tělesná hygiena žalobkyně uvedla, že její nezávládnutí potvrdily jednotlivé PK MPSV dne 19. 10. 2020, 3. 12. 2020 a 23. 6. 2021. Žalobkyně podle tvrzení ke dni 31. 10. 2019 nezvládala: dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se. Tomu odpovídají sociální šetření i lékařské záznamy.

Podstatný obsah správního spisu

13. Dne 31. 10. 2019 žalobkyně požádala úřad práce o přiznání příspěvku na péči.
14. Dne 5. 12. 2019 v čase od 7:40 do 8:15 hodin proběhlo sociální šetření. Šetření byl přítomen vnuk žalobkyně. Ze záznamu ze sociálního šetření vyplývá, že se žalobkyně pohybuje pomocí pevného chodítka jen v domě a na dvoře. V exteriéru se sama nepohybuje. Nedokáže chodit po schodech. Z pozorování je patrné, že se jí chvějí ruce. Nedokáže používat hromadnou dopravu. Má špatný sluch, používá sluchadlo a nosí brýle na čtení. Vnuk uvedl, že žalobkyně byla vyšetřena u psychiatra a byla jí diagnostikována počínající demence. Není orientována časem ani místem. V domácím prostředí zapomene, kam chtěla jít a bývá náladová. Verbálně komunikuje jen ohledně svých potřeb. Během návštěvy sociální pracovnice bylo patrné, že žalobkyně nechápe některé otázky. Odpovědi žalobkyně neodpovídaly podle vnuka realitě. Žalobkyně se domnívala, že vše zvládá. Zapomínala, co chtěla udělat, nechápala souvislosti a neměla potřebu psát. Podpisy ale zvládla. Mobilní telefon používala jen k telefonování. Pokud by jí vnuk nekontroloval, vzala by si i zkažené jídlo. Vnuk jí kontroloval lednici, ve které byly často prošlé potraviny. Snídani a večeři si vzala žalobkyně sama, dobu jídla neřešila. Žalobkyně využívala donášek obědů a pracovnice jí podala jídlonosič až na stůl. Žalobkyně talíř s jídlem nedokázala přemístit, protože se držela pomůcky. Jedly lžící. Úkony oblékání zvládá sama, ale oblečení a ostatní uklízel vnuk

nebo sousedka. Do koupelny žalobkyně došla a ranní a celkovou hygienu zvládala sama. Koupelnu měla vybavenou sprchovým koutem se sedátkem. Na WC si došla, avšak při usedání na mísu se přidržovala pračky. Z důvodu úniku moči nosila inkontinenční vložky. Jejich výměnu prováděla sama. Léky nosil žalobkyni vnuk a připravoval jí je. S pomocí sousedky kontrolovala užití. Žalobkyně měla obavy z hospitalizace v nemocnici, proto nesdělovala zdravotní obtíže. Osobní záležitosti si nedokázala sama vyřídit, zmocnila k tomu vnuka. Zvládla sledovat televizi, číst a hodně pospávala. Nedokázala sama nakládat s penězi, důchod jí chodil na účet, ke kterému má dispoziční právo vnuk. Nevládla vykonávat běžné domácí práce a udržovat pořádek. Jednou měsíčně jezdila s vnukem na nákup. Měla zakázáno používat elektrický sporák. Sama ven nechodila. Žila sama v rodinném domku v obci s dobrou občanskou vybaveností. V závěru je shrnuto, že žalobkyně potřebovala péči a pomoc pečující osoby z důvodu špatného celkového stavu. Potřebnou péči zajišťoval vnuk a byla využívána i sociální služba. Vypomáhala také sousedka.

15. Dne 18. 12. 2019 posudkový lékař OSSZ Mělník dospěl k závěru, že žalobkyně nezvládá 5 ZZP: mobilitu, stravování, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost, což odpovídá II. stupni závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (středně těžká závislost).
16. Dne 12. 2. 2020 žalobkyně k těmto závěrům uvedla, že za nezvládnuté považuje též ZZP orientace, komunikace a oblékání, k čemuž odkázala na posouzení zdravotního stavu v posudku ze dne 3. 2. 2020 pro účely vydání průkazu ZTP.
17. Dne 24. 2. 2020 posudkový lékař OSSZ Mělník setrval na svých závěrech. K otázce schopnosti žalobkyně se orientovat odkázal na zprávu psychiatra ze dne 7. 1. 2020, podle které je žalobkyně vigilní, lucidně a plně orientovaná, s mírnou kognitivní poruchou.
18. Dne 31. 3. 2020 úřad práce vydal **prvostupňové rozhodnutí**, kterým žalobkyni přiznal příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně od října 2019. Uvedl, že žalobkyně splňovala podmínky § 4 zákona o sociálních službách. Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nebyla od října 2019 schopna zvládat 5 ZZP posuzovaných podle § 9 zákona o sociálních službách. Podle § 8 odst. 2 zákona o sociálních službách je žalobkyně osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupni (středně těžká závislost). Výše příspěvku byla stanovena podle § 11 zákona o sociálních službách. Datum vzniku závislosti úřad práce v návaznosti na lékařský posudek stanovil ke dni 1. 10. 2019.
19. Dne 15. 4. 2020 žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí blanketní odvolání, v němž avizovala, že jej doplní do 31. 5. 2020, což neučinila.
20. Dne 17. 5. 2020 psychologka ve své zprávě uvedla, že žalobkyně byla špatně mobilní, chůzi zvládala jen o francouzských holích a doprovodil ji vnuk. Po odchodu vnuka značně znejistěla. Z rozhovoru bylo zřejmé, že trpí zhoršením sluchu. Chybně si myslela, že už u psychologky někdy byla. Nedokázala vysvětlit, proč byla na vyšetření poslána. Spontánně si nestěžovala na psychické potíže, ale trápila ji bolesti kloubů a omezená pohyblivost. V lécích, které brala, se nevyznala. Věděla, že se léčí s vysokým krevním tlakem. Nevěděla, proč má zavazanou levou nohu. Žila sama v rodinném domku, v těsném sousedství žil syn. Ven nechodila a jídlo jí dováželi. Nákupy zajišťoval vnuk a syn. Uklízela uklízečka. Rozčilovala ji závislost na jiných. Nevěděla, kdy zemřel manžel. Má 2 děti a 2 vnoučata. Vnuk si psychologce stěžoval na závěry psychiatra. Stav žalobkyně se v posledních 6 měsících výrazně zhoršil. Obtíže s pamětí se přibližně od úmrtí manžela zhoršovaly, zejména krátkodobá paměť byla podle vnuka značně narušena, způsobovala těžkosti

v komunikaci a sebeobsluze. Podle vnuka byla někdy žalobkyně dezorientovaná a bloudila v domácím prostředí. Vnoučata nemá 2, ale 4. V testu MMSE získala žalobkyně skóre 16, tj. mírná až středně těžká demence. Rorschachova diagnostika svědčila o přítomnosti organického poškození centrální nervové soustavy, tj. ulpívavé myšlení, bezradnost, nejistota, celkem 12 Hughesových organických znaků – pro diagnózu stačí 7. Žalobkyně si nevybavila 6 z 9 předchozích odpovědí. Psychomotorické tempo bylo výrazně zpomalené. Podezření na Alzheimerovu nemoc.

21. Zpráva z rentgenového vyšetření ze dne 18. 5. 2020 udává, že žalobkyně trpěla ztuhlostí levého ramenního kloubu, artrózou pravého kyčle ve III. až IV. stupni a levého kyčle ve II. stupni. Dále výraznou artrózou chrupavkových spojů a artrotickými změnami obou kloubů spojujících kyčelní a křížovou kost.
22. Dne 18. 5. 2020 kardiolog ve zprávě uvedl, že žalobkyně se motala, při chůzi byla nejistá, chodila jen s čtyřbodovým chůdkem, oblékala se pouze s pomocí, na toaletu si došla, užívala inkontinenční vložky, trpěla bolestí pravého kyčle a levého ramene, nezadýchávala se. Do schodů schodolezem. Kardiolog konstatoval, že žalobkyně je značně závislá na péči jiné osoby hlavně ohledně mobility a postupné ztráty kognitivních funkcí. Doporučil domov důchodců.
23. Dne 31. 5. 2020 psychiatr ve své zprávě uvedl, že žalobkyně měla zásadní poruchu krátkodobé paměti, nepamatuje si jméno lékaře a neví, co kam položila. Nebyla orientována časem a nebyla schopna vysvětlit, proč byla na vyšetření. Nerozuměla, proč má zabandážovanou nohu. Zohlednil MMSE vyšetření u psycholožky s výsledkem 16 bodů. Podle psychiatra měla žalobkyně před chorobou výborný intelekt, který poničil poměrně rychle postupující organický proces a deprese, kterou kvůli poškození mozku nemůže zvládnout. Byla nepochybně postižena ve všech běžných aktivitách všedního dne. Při vyšetření nebo při vyšetření v domácím prostředí byla schopna disimulovat, což může závažným způsobem zavádět.
24. Dne 8. 6. 2020 žalobkyně podstoupila komplexní vyšetření na ušním, nosním, krčním. Žalobkyně je popsána jako orientovaná a spolupracující. Těžké zhoršení sluchu a doporučeno naslouchadlo.
25. Dne 19. 10. 2020 PK MPSV na základě zdravotnické dokumentace dospěla k závěru, že žalobkyně je ve III. stupni závislosti (těžká závislost) na pomoci jiné fyzické osoby. PK MPSV konstatovala, že žalobkyně trpěla stařeckou demencí, která byla ještě v lednu 2020 mírná, ale již v polovině roku 2020 dosáhla středně těžkého stupně. K tomu byla hůře pohyblivá kvůli zánětu kloubů, na rentgenu

již před 7 lety byla zjištěna artróza pravého kyčelního kloubu až III. stupně a artróza levého kolenního kloubu v I. stupni, dále bolesti lokalizované v oblasti bederní páteře. Byla těžce nedoslýchavá, v říjnu 2019 prodělala zánět kůže levé dolní končetiny a léčila se pro vysoký krevní tlak III. stupně. K závěrům posudkového lékaře OSSZ Mělník na základě sdělení psychiatra z května 2020 PK MPSV doplnila, že sdělení žalobkyně při místním šetření úřadu práce jsou zavádějící a disimulací, žalobkyně nemá přiměřené duševní kompetence a nebyla by schopna si samostatně přichystat vhodné oblečení či bez iniciace a kontroly zvládat tělesnou hygienu. Pro narůstající demenci při Alzheimerově chorobě komunikovala jen omezeně, měla stavy dezorientace místem a časem, trpěla paměťovou ztrátou. Žalobkyně podle PK MPSV nezvládala tyto ZŽP: mobilitu, orientaci, stravování, oblékání a obouvání,

tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity, péči o domácnost. Zvládala komunikaci a výkon fyziologické potřeby.

26. Dne 11. 11. 2020 kardiolog závěrem zprávy doporučil, že závislost žalobkyně na péči druhé osoby je značná a bude se zvětšovat. Bylo by vhodné oslovit zařízení charakteru domovu důchodců.
27. Dne 13. 11. 2020 žalobkyně ve vyjádření s odkazem na lékařské zprávy obsáhle vysvětlila, proč podle jejího názoru nezvládá též komunikaci.
28. Dne 3. 12. 2020 PK MPSV v doplňujícím posudku setrvala na závěru, že žalobkyně byla ve III. stupni závislosti na péči jiné fyzické osoby (těžká závislost). K doplňujícím lékařským zprávám PK MPSV uvedla, že i ty svědčí pro tento závěr. Žalobkyně trpěla postupným zhoršováním mentálních a kognitivních funkcí, tj. lehkou až hraničně středně těžkou demencí. Jednalo se o Alzheimerovu chorobu s pozdním začátkem v souvislosti s organickým postižením centrální nervové soustavy. Na CT bylo vidět zmenšování (atrofie) mozku. Vyšetření kardiologa ze dne 18. 5. 2020 a 11. 11. 2020 pouze reflektovalo interní choroby (vysoký krevní tlak II. až III. stupně, zhojený zánět kůže, středně významné zpětné proudění krve v aortální zdegenerované chlopni, přičemž funkce levé srdeční komory je v normě a kompenzována, bez dušnosti při zavedení léčby). Psychiatr poukázal na zásadní poruchu krátkodobé paměti a narůstající časovou dezorientaci (občas i místem). Žalobkyně nevěděla, ke kterým lékařům a proč chodí. Dne 8. 6. 2020 byla žalobkyně vyšetřena na ušní, nosní, krční lékařem, který potvrdil oboustrannou nedoslýchavost a doporučil návštěvu sluchadlové poradny. Z rentgenového vyšetření z května 2020 vyplýval syndrom ztuhlého ramene (*periarthritis humeroscapularis*), artróza pravého kyčelního kloubu III. až IV. stupně a levého kyčelního kloubu II. stupně, artróza chrupavčitých kostních spojů a kloubů spojujících kyčelní a křížovou kost.
29. Dne 21. 12. 2020 žalovaný změnil prvostupňové rozhodnutí tak, že „*příspěvek na péči se přiznává ve výši 12 800 Kč měsíčně od října 2019 v souladu s § 4 odst. 1, § 8, § 9, § 11 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.*“ V odůvodnění žalovaný zrekapituloval závěry posudků PK MPSV, že je žalobkyně závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve III. stupni (těžká závislost) ve smyslu § 8 odst. 2 písm. c) zákona o sociálních službách. Podle § 11 odst. 2 písm. c) bod 2 zákona o sociálních službách žalobkyni náleží příspěvek na péči ve výši 12 800 Kč měsíčně, protože jí péči poskytuje osoba blízká. Žalobkyni byla podle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které nevyužila.
30. Dne 14. 1. 2021 žalobkyně podala k ministryni práce a sociálních věcí podnět k přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2020 v přezkumném řízení. Dne 23. 4. 2021 ministryně práce a sociálních věcí ve zkráceném přezkumném řízení rozhodla tak, že rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2020 se ruší a věc se vrací k dalšímu řízení. Důvodem bylo procesní pochybení, neboť žalobkyni bylo vyrozumění ze dne 8. 12. 2020 o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve lhůtě do 5 pracovních dnů doručeno dne 17. 12. 2020, tedy tato lhůta uplynula dne 28. 12. 2020, zatímco žalovaný rozhodl již dne 21. 12. 2020 a žalobkyně se k podkladům vyjádřila dne 28. 12. 2020.
31. Dne 23. 6. 2021 PK MPSV při posouzení zdravotního stavu žalobkyně setrvala na svých předchozích závěrech. Uvedla, že s ohledem na věk žalobkyně 84 let byla maximalisticky

za nezvládnutou hodnocena způsobilost mobility, ačkoliv se žalobkyně byla schopna s chodítkem pohybovat po interiéru samostatně. Osobní aktivity byly za nezvládnuté posouzeny duplicitně, protože jsou omezeny z důvodu omezené orientace a mobility. Co se týče komunikace, v námitkách je podrobně rozebrána nezpůsobilost žalobkyně zvládat jednotlivé dílčí úkony. Použití SMS zpráv či e-mailů podle PK MPSV není ve věku 84 let samozřejmá dovednost. Dílčí problémy v komunikaci jsou zohledněny v nezvládnutých osobních aktivitách. Závislost ve IV. stupni bývá přiznávána pacientů vysloveně azylového typu, tj. „*ležákům nezpůsobilým kontaktu s okolím*“. Žalobkyně tak i nadále podle PK MPSV nezvládá 8 ZŽP z celkem 10 hodnocených ZŽP.

32. Dne 1. 7. 2021 žalobkyně ve vyjádření setrvala na tom, že nezvládá ZŽP komunikace.
33. Dne 31. 8. 2021 PK MPSV dospěla k závěru, že žalobkyně byla od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve II. stupni (středně těžká závislost) a od 17. 5. 2020 k datu jednání se stupeň závislosti zvýšil na III. (těžká závislost). Lékařské zprávy nově zhodnotila PK MPSV tak, že k datu 31. 10. 2019 žalobkyně nezvládala ZŽP mobilitu (nesejde schody, sama nevychází, 200 m by neušla), stravování (nepozná prošlé potraviny, nepřemísí talíř), péči o zdraví a péči o domácnost (nevaří, sama nenakládá s penězi, nezvládne běžné domácí práce). V tomto období PK MPSV nehodnotila jako nezvládnuté schopnosti osobní aktivity, které odpovídaly věku a prostředí. Dopomoc s úředními záležitostmi žalobkyně nepotřebovala každodenně, žila sama, navštěvovala ji sousedka a vnuk 2 až 3 krát týdně. Oproti úřadu práce však PK MPSV hodnotila podle svého názoru vstřícně snížení kompetencí v oblasti orientace a komunikace, přestože psychiatrické vyšetření i nález praktické lékařky z ledna 2020 hodnotila jako přiměřené. K uznání dalších ZŽP jako nezvládnutých neshledala PK MPSV k datu 31. 10. 2019 důvody, protože nebyla prokázána příčinná souvislost mezi jejich poruchou a dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle zprávy z psychologického vyšetření ze dne 17. 5. 2020 se zdravotní stav žalobkyně v uplynulých šesti měsících výrazně zhoršil v oblasti kognice, což je dokumentováno v nálezu psychiatra ze dne 31. 5. 2020. Podle PK MPSV bylo nutné hodnotit stav žalobkyně jako výrazně zhoršený s velkým dopadem na všední denní činnosti. Byla nutná dopomoc s oblékáním (zřejmě nebyla schopna vybrat oblečení). Problémy s výkonem hygieny nebo fyziologické potřeby popsány nebyly. Proto je PK MPSV považovala za přiměřeně zvládané. Hraniční je schopnost definovat si a dodržet denní program, přičemž PK MPSV přiznala potřebu osobních aktivit za nezvládanou v duchu zásady v pochybnostech ve prospěch žadatele. Dále PK MPSV uvedla, že je jí známo, že při rychle postupující demenci se bude zdravotní stav žalobkyně dále zhoršovat s dopady na každodenní schopnosti. Při dalším zhoršení proto bude vhodné požádat úřad práce o nové posouzení a zhoršení doložit novými lékařskými nálezy. Podle PK MPSV mezi lékařskými nálezy existují rozpory v uváděných schopnostech obstarávání každodenních záležitostí. Rozpory posuzovala ve prospěch žalobkyně. Žalobkyně tedy od 17. 5. 2020 nezvládala tyto ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, péči o zdraví, osobní aktivity, péči o domácnost. Žalobkyně zvládala ZŽP: tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby. Od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 žalobkyně nezvládala ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování, péče o zdraví, péče o domácnost; zvládala ZŽP: oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity.
34. Dne 8. 9. 2021 žalobkyně ve vyjádření uvedla, že mezi jednotlivými posudky v dosavadním řízení existují rozpory. Považuje za „*trest*“, že nově jí bylo uznáno nezvládnutí potřeby komunikace, avšak oduznáno nezvládnutí potřeby tělesné hygieny. Dne 10. 9. 2021 doložila

potvrzení od pečovatelské služby Spokojený domov o. p. s. ze dne 10. 9. 2021, že jí jsou poskytovány asistenční služby: s pomocí při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu (pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek), pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu (pomoc při úkonech osobní hygieny), pomoc při zajištění chodu domácnosti (běžný úklid a údržba domácnosti).

35. Dne 15. 9. 2021 provedl žalovaný sociální šetření v bydlíšti žalobkyně, jemuž byla přítomna žalobkyně i její vnuk. K ZŽP mobilita je uvedeno, že žalobkyně se pohybuje pouze doma s pomocí chodítka. Chůze není schopna. Venku byla naposledy asi před 2 lety. Stěžovala si na bolesti kyčle a pravé nohy. Po schodech nechodí, většinu dne spává vsedě na pohovce v obývacím pokoji, ulehnutí ji bolí, při stoje je patrná bolest. K ZŽP oblékání a obouvání je uvedeno, že žalobkyně tvrdí, že se sama převlékne do noční košile, ale podle vnuka tomu tak není. Žalobkyni dělají potíže spodní díly oděvu, nosí teplé domácí oblečení, sama se nepřevléká, při hygieně jí třikrát týdně pomohou pečovatelky. K ZŽP tělesná hygiena je uvedeno, že sprchový kout má sedátko. Za žalobkyni kvůli hygieně dochází pečovatelská služba, nehty si prý žalobkyně ošťihá sama, nicméně je upravuje i pedikérka. Zuby si žalobkyně podle tvrzení čistí sama. Podle tvrzení vnuka potřebuje pomoci. K ZŽP výkon fyziologické potřeby je uvedeno, že trpí inkontinencí III. stupně. Používá plenkové kalhoty. Očistu si provede sama, ale podle zápisů od pečovatelské služby se to žalobkyni nedaří a je třeba další očista. K ZŽP stravování je uvedeno, že přes pracovní týden je zajištěna dovážka obědů a jídlo se podává až ke stolu. Žalobkyně se nají pouze lžící. Porcování nezvládá a příliš tuhé jídlo nejí. Kávu ani čaj si sama nepřipraví. Sama si neotevře PET lahev. Podle svých slov žalobkyně moc nemá hlad. Zapomíná, že již jedla. Kuchyni sama neobstará. Klidně by snědla prošlé jídlo. Snídaně a víkendové obědy zajišťuje vnuk a večere syn. K ZŽP péče o zdraví je uvedeno, že léky žalobkyně podle rozpisu připraví vnuk do lékovky. Někdy si léky nevezme, ale je nutná každodenní kontrola. V lécích se nevyzná. Pomoc by si přivolala mobilním telefonem. Je zajištěna domácí zdravotní péče – měření tlaku, kontrola stavu, mazání nohou. K ZŽP komunikace je uvedeno, že zvládá volání mobilním telefonem. Hovor je však obtížný, protože špatně slyší. Vnuk po prozvonění přijede. Špatně slyší a je nutno mluvit hlasitě a pomalu. Neposkytuje adekvátní informace. Tvrdí, že čte bez brýlí. Je schopna napsat pár řádků a podepsat se. K ZŽP orientace je uvedeno, že aktuální datum si musela žalobkyně ověřit na mobilním telefonu. Časem se orientuje špatně. Podle vnuka občas netrefí do koupelny. S penězi nemanipuluje. Podle vnuka zaplatila podvodníkům 8 000 Kč. Stýká se s rodinou a pečovatelkami. Má potíže s krátkodobou pamětí, vnuka nazývala jinak a žádá sousedka k žalobkyni nikdy nedocházela (při minulém šetření uvedla nepravdu). Žalobkyně pracovala v knihovně a byla učitelkou. Pobírá starobní důchod a finance spravuje rodina. K rodinným vztahům uvedla, že se vídá se synem. Pečuje o ni vnuk. Jedna vnučka je v Lisabonu a druhá u Mělníka. Pokud jde o sociální vazby mimo rodinu, udržuje kontakt pouze s rodinou a pečovatelkami (zdravotnicemi). Sociální kontakt je tedy omezený. Nedostane se z domu. Tvrdí, že čte knihy, ale není schopna sdělit jejich obsah. Na televizi se moc ne dívá. V domácnosti provádí úklid pečovatelská služba a nákupy vnuk. Podle vnuka žalobkyně nepoužívá spotřebiče, ač sama tvrdí opak. Ústřední topení není schopna ovládat. Žalobkyně žije v rodinném domě. Používá obývací pokoj, koupelnu a toaletu. Veškerý čas tráví v obývacím pokoji, kde sedí na pohovce. Během šetření se dostavila za žalobkyni i pečovatelská služba, která přišla žalobkyni pomoci s hygienou. Pečovatelská služba dojíždí třikrát týdně. Vnuk žalobkyně plánuje rozšíření na pětkrát týdně. Aktuální

pečovatelská služba funguje asi rok. Předchozí pečovatelská služba byla zajištěna již v době podání žádosti (cca od roku 2019). V této době používala žalobkyně inkontinenční pomůcky a měla potíže se zvládáním ZŽP. Minimálně 5 let je zajištěna zdravotní domácí péče, která dochází třikrát týdně. Žalobkyně je podle šetření nesoběstačná, potřebuje alespoň částečnou pomoc dalších osob při všech úkonech ZŽP. Pečovatelskou službu má zřízenou již několik let a využívá ji.

36. Dne 2. 11. 2021 PK MPSV v novém posudku dospěla k závěru, že v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 byla žalobkyně ve II. stupni závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (středně těžká závislost), od 17. 5. 2020 do 14. 9. 2021 byla žalobkyně ve III. stupni závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (těžká závislost) a od 15. 9. 2021 je žalobkyně ve IV. stupni závislosti na pomoci jiné fyzické osoby (úplná závislost). PK MPSV konstatovala, že podle sociálního šetření ze dne 15. 9. 2021 bylo zjištěno, že žalobkyně nezvládá všechny své ZŽP. Ve zbytku PK MPSV setrvala na svých dosavadních závěrech. Dřívější žádosti nejsou podloženy nálezy ve zdravotnické

dokumentaci. Posudkové lékařství je stejně jako všechny ostatní obory medicíny založeno na důkazech, nikoliv na tvrzeních pacienta. K vyjádření žalobkyně ze dne 8. 9. 2021 PK MPSV uvedla, že předchozí posudek vypracovala ve shodě s doloženou dokumentací, platnou vyhláškou a metodickými pokyny a byly v něm podrobně vysvětleny důvody hodnocení. PK MPSV pouze odstranila nadhodnocení z předchozích posudků ze dne 19. 10. 2020, 3. 12. 2020 a 23. 6. 2021, kdy byla žalobkyni neodůvodněně přiznána nutná pomoc v oblastech, které podle doložené dokumentace zvládala, a nebylo přihlédnuto k limitům v oblasti komunikace. K vyjádření žalobkyně ze dne 10. 9. 2021 PK MPSV uvedla, že k prokázání nezvládané ZŽP je nutné prokázat každodenní nezbytnou dopomoc. K datu 31. 10. 2019 žalobkyně žila sama, vnuk jezdil podle potřeb dvakrát až třikrát týdně. Obdobně tak sociální služba. Nové sociální šetření pak vyznělo ve prospěch žalobkyně.

37. Ve vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 23. 11. 2021 žalobkyně doplnila potvrzení o poskytování sociální služby, podle něhož je jí služba poskytována od dubna 2021. Dále rozporovala skutečnosti zjištěné při sociálním šetření ze dne 5. 12. 2019, které podle vnuka žalobkyně obsahuje údaje, které se nezakládají na skutečnosti (četnost návštěv, pečující osoby, informace o sousedce – toto bylo zaznamenáno do nového sociálního šetření ze dne 15. 9. 2021). Podle vnuka žalobkyně nebyly sledované aktivity zvládané ve stejném rozsahu jako při šetření ze dne 15. 9. 2021 byť zcela jistě s určitou progresí.
38. Dne 26. 11. 2021 se žalovaný e-mailem dotázal posudkové lékařsky z PK MPSV, zda mají tato vyjádření vliv na výsledek posouzení zdravotního stavu žalobkyně. Téhož dne posudková lékařka sdělila, že nikoliv, byť s výhradou, že posouzení mohou změnit případné nové lékařské zprávy.
39. Dne 29. 11. 2021 žalovaný rozhodnutím změnil prvostupňové rozhodnutí takto: „*I. od října 2019 do dubna 2020 se přiznává příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně v souladu s § 4 odst. 1, § 8, § 9, § 11 a § 13 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, II. od května 2020 do srpna 2021 se zvyšuje příspěvek na péči ze 4 400 Kč na 12 800 Kč měsíčně v souladu s § 14 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, III. od září 2021 se zvyšuje příspěvek na péči z 12 800 Kč na 19 200 Kč měsíčně v souladu s § 14 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.*“ V odůvodnění žalovaný zrekapituloval závěry posudků PK MPSV a následně odkazem na

příslušná ustanovení zákona o sociálních službách odůvodnil výši příspěvku na péči za jednotlivá období.

40. Dne 22. 8. 2022 **Krajský soud v Praze zrušujícím rozsudkem (č. j. 47 Ad 6/2022-25)** rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 11. 2021 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud žalovanému vytkl, že v návaznosti na posudek PK MPSV ze dne 2. 11. 2021 již neumožnil žalobkyni doplnit nové lékařské zprávy a dne 29. 11. 2021 vydal rozhodnutí, ačkoliv žalobkyně měla v úmyslu ve lhůtě do 5. 12. 2021 do spisu doložit další důkazy a lékařka z PK MPSV připustila, že by případné nové lékařské zprávy mohly změnit posudkový závěr. Žalovaný proto podle soudu nevycházel z dostatečně zjištěného skutkového stavu ve smyslu § 3 správního řádu. Dále soud rozhodnutí žalovaného vytkl, že doslovně přebírá odůvodnění vyslovené v posudku PK MPSV, ačkoliv žalobkyně namítala vzájemnou rozpornost jednotlivých posudkových hodnocení a zpochybňovala jejich závěry. V rámci odvolacího řízení přitom PK MPSV dospěla k odlišným závěrům ohledně nezvládání některých ZŽP. Vždy považovala za nezvládnutou orientaci, tělesnou hygienu hodnotila třikrát za nezvládnutou a ve čtvrtém posudku jako zvládnutou a v pátém posudku jako nezvládnutou až od 15. 9. 2021. Rozporné bylo i hodnocení ZŽP osobní aktivity, které podle třech posudků PK MPSV žalobkyně nezvládala až ode dne 31. 8. 2021 a dne 2. 11. 2021 dospěla k závěru, že žalobkyně tuto ZŽP do 16. 5. 2020 zvládala. V posudku ze dne 31. 8. 2021 PK MPSV oproti dřívějším posudkům neuznala, že žalobkyně nezvládá oblékání a obouvání, tělesnou hygienu a osobní aktivity, aniž by se k těmto závěrům vyjádřila. Nový závěr v neprospěch žalobkyně měl být podle soudu řádně odůvodněn. Pakliže PK MPSV dospěla k závěru, že žalobkyně nezvládá mobilitu, orientaci ani komunikaci, pak je třeba řádně odůvodnit, z jakého

důvodu je schopna zvládat osobní aktivity, které jsou v mnoha ohledech ovlivněny činnostmi spojenými s těmito ZŽP, a to zvláště za situace, kdy PK MPSV v minulosti považovala osobní aktivity za nezvládnutou ZŽP.

41. Dále soud zdůraznil, že závěry PK MPSV ze dne 31. 8. 2021 doplněné dne 2. 11. 2021 se ohledně zvládání ZŽP v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 významně opírají o zprávu z psychiatrického vyšetření ze dne 7. 1. 2020, avšak informace v této zprávě jsou dalšími vyšetřeními značně zpochybňovány. Např. je uvedeno, že se žalobkyně stará o domácnost a zahradu, ale ze zprávy ze dne 17. 5. 2020 vyplynulo, že žalobkyně nebyla na zahradě již více než rok. V lékařském nálezu ze dne 24. 1. 2020 je uvedeno, že péči o domácnost zajišťuje rodina, což neguje zjištění ze dne 7. 1. 2020. Ve zprávě ze dne 31. 5. 2020 navíc lékař upozornil na možnou disimulaci žalobkyně. PK MPSV přitom jednou větou uvedla, že v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 nehodnotí osobní aktivity jako nezvládnuté z důvodu, že odpovídají věku a prostředí. PK MPSV a žalovaný se nevypořádali s tím, že v předchozích posudcích byla tato ZŽP hodnocena jako nezvládnutá. PK MPSV ani neuvedla, jaké aktivity hodnotí za přiměřené věku a prostředí žalobkyně. V tomto směru tak posudek není úplný a přesvědčivý. Ke zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena pak PK MPSV k období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 obecně konstatovala, že pro jejich uznání jako nezvládnutých neshledala objektivní důvody. Podle dřívějších závěrů PK MPSV si však žalobkyně nebyla schopna přichystat vhodné oblečení, což potvrdila v posudku ze dne 3. 12. 2020 a v posudku ze dne 23. 6. 2021 ještě upřesnila, že osobní aktivity

považuje za nezvládnuté z důvodu omezené orientace a mobility. V posudku ze dne 31. 8. 2021 se PK MPSV těmito závěry nezabývala a neuvedla, na základě čeho nepovažuje informaci psychiatra z května 2020 o možné disimulaci za významnou. Závěry zohlednila až od 17. 5. 2020. PK MPSV předpokládala dopomoc i v oblasti oblékání, ale již neuvedla, proč ji nepředpokládá v oblasti hygieny, případně proč je tato ZŽP nezvládnutá až od 17. 5. 2020 a ne dříve, jestliže psychiatr upozorňoval na možnou disimulaci. Soud proto závěry o zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesné hygieny v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 a od 17. 5. 2020 do 14. 9. 2021 nepovažoval za přezkoumatelně odůvodněné.

42. **Dne 7. 12. 2022 PK MPSV dospěla k závěru,** že žalobkyně byla v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 závislá na pomoci jiné fyzické osoby v I. stupni (lehká závislost), přičemž od 17. 5. 2020 je žalobkyně závislá na pomoci jiné fyzické osoby ve IV. stupni (úplná závislost). V odůvodnění PK MPSV nejprve zrekapitulovala závěry jednotlivých lékařských posudků a sociálních šetření.
43. PK MPSV uvedla, že ke dni 31. 10. 2019 byla žalobkyně podle závěrů sociálního šetření schopna samostatné chůze s oporou chodítka. To popsal praktický lékař v nález ze dne 24. 1. 2020. V komplexním kardiologickém vyšetření ze dne 23. 10. 2019 je uvedeno, že žalobkyně je soběstačná, samostatně chodící a udrží rovnováhu. V kardiologickém nález ze dne 8. 1. 2020 je uvedeno, že žalobkyně vyšla do druhého patra. Ke dni 31. 10. 2019 byly doloženy degenerativní změny pravého kyčelního kloubu, velmi lehce omezené ohýbání a omezené rotace. Mírné omezení pohybu pravého kyčelního kloubu nevedlo k nezvládání ZŽP. Počínající degenerativní změny levého kolene byly bez vlivu na funkci. Ochrnutí horních končetin není popisováno. V lednu 2021 žalobkyně hospitalizována na kardiologii pro prvozáchyt fibrilace síní s rychlou komorovou odpovědí. K 31. 10. 2019 byla při psychiatrickém vyšetření dne 7. 1. 2020 přítomna mírná porucha poznávacích funkcí a počínající demence. Místem, časem i osobou byla žalobkyně orientována. Byla popisována jako mírně roztržitá s poruchou paměti, mírně úzkostná a s částečným náhledem na postižení. Myšlení bylo souvislé a poruchy vnímání ani chování nepřítomny. Zcela orientovaná byla žalobkyně i podle vyšetření praktického lékaře ze dne 24. 1. 2020 a kardiologa ze dne 23. 10. 2019. Praktický lékař popsal narušení paměti a občasné projevy zmatenosti. Z psychiatrického vyšetření ze dne 6. 5. 2020 vyplývá mírná až střední demence. Psycholog dne 17. 5. 2020 konstatoval středně těžkou demenci patrně v rámci Alzheimerovy nemoci s pozdním začátkem v důsledku organického postižení centrální nervové soustavy. Odmítala nosit sluchadlo pro nedoslýchavost, byla bezradná a nejistá s ulpívavým myšlením a závažným narušením paměti,

výrazně zpomaleným psychomotorickým tempem a bez náhledu na své postižení. Výsledek testu MMSE 16 bodů svědčí pro nedostatečnou orientaci základními kvalitami a nedostatečné duševní kompetence. Velmi rychlé zhoršení duševních funkcí – demenci při organickém postižení mozku podle PK MPSV dokladuje psychiatrický nález ze dne 31. 5. 2020. V tu dobu nebyla adekvátně orientovaná. Měla závažnou poruchu krátkodobé paměti a nebyla schopna pochopit důvod vyšetření ani potřebu bandážování levé dolní končetiny. Stav zhoršován depresivitou. Duševní postižení vedlo k omezení při běžných aktivitách všedního dne. Žalobkyně na něj neměla náhled.

44. V květnu 2020 bylo podle PK MPSV prokázáno i zhoršení pohybových funkcí psychologem dne 17. 5. 2020, kardiologem dne 18. 5. 2020 a dne 11. 11. 2020. Chůze byla možná jen s čtyřbodovým chodítkem, chůzi po schodech nezvládala a sama se neoblékla. Používala

inkontinenční vložky a asistence druhé osoby byla žádoucí. Ke dni 31. 10. 2019 byla doložena nedoslýchavost, ale podle nálezu praktického lékaře ze dne 24. 1. 2020 komunikovala přiměřeně. Těžší nedoslýchavost byla zjištěna na ušní, nosní, krční dne 8. 6. 2020. Bylo by žádoucí používat sluchadlo, ale vzhledem k duševnímu postižení si to žalobkyně neuvědomovala. To vedlo k významnému narušení komunikace.

45. Podle PK MPSV ke dni 31. 10. 2019 objektivní lékařská vyšetření neprokázala postižení pohybového ústrojí ani smyslové postižení vedoucí k nezvládnání posuzovaných ZŽP. Byla patrná mírná porucha kognitivních funkcí (26 bodů testu MMSE) s dominujícím narušením paměti. Zhoršená schopnost plánovat, organizovat a provádět složitější činnosti vedla k potřebě pomoci v oblasti péče o zdraví a nezvládnání osobních aktivit a péče o domácnost. Podle PK MPSV doložené lékařské nálezy ke dni 31. 10. 2019 nedokladují postižení pohybového aparátu nebo jiné postižení, které by znemožňovalo zvládnout změny poloh, stoj, chůzi krok za krokem v dosahu alespoň 200 m s přerušovanými zastávkami, chůzi do schodů a ze schodů v rozsahu 1 patra s pomocí zábradlí, otevírat a zavírat dveře, použít dopravní prostředek. Chůze pomocí opěrných pomůcek je přijatelný standard. Ke dni 31. 10. 2019 byla prokázaná porucha kognitivních funkcí s možnou počínající demencí, ta však nevedla k narušení orientace a komunikace v rozsahu vedoucím k nezvládnání ZŽP. V nálezech vztahujících se k tomuto období byla žalobkyně popisovaná jako orientovaná místem, časem a osobou. Nebyly přítomné poruchy chování a vnímání. Myšlení bylo souvislé. K orientaci měla přiměřené kompetence. Duševní porucha ani oboustranná nedoslýchavost korigovaná sluchadlem nevedla k neschopnosti vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se. Žalobkyně byla schopna v tuto dobu pochopit funkci sluchadla. Byla schopná rozeznávat zrakem i sluchem. Podle praktického lékaře se žalobkyně občas projevovala zmateně, ale podle PK MPSV nevedl tento přechodný občasný krátce trvající stav k nezvládnání orientace. Duševní funkce v rámci mírně kognitivní poruchy s možnou počínající demencí byly dostačující pro zvládnání jednoduchých činností stravování, oblékání, obouvání, tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby. Odbornými nálezy bylo podle PK MPSV doloženo, že duševní, pohybové a smyslové funkce žalobkyni umožňovaly vybrat si hotový nápoj a potraviny ke konzumaci, nalít nápoj, naporcovat a naservírovat si stravu, najíst se a napít se, vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, dodržovat tělesnou hygienu a včas používat WC. Řadu činností mohla žalobkyně provádět pro usnadnění v sedě a za pomoci běžně dostupných pomůcek (sedačka do sprchy, protiskluzové podložky, madla, obouvací lžice). Stravu mohla na místo konzumace i posunout nebo převézt na chodítku. Vaření a nákup jídla nespadá pod stravování, ale péči o domácnost. Lékař nestanovil dietní režim.
46. Podle PK MPSV psychologické a psychiatrické vyšetření v květnu 2020 prokázala výrazné zhoršení duševního stavu na úroveň středně těžké demence s neschopností orientace, se závažným narušením paměti a s neschopností udržet sdělované informace. Bylo patrné výrazné zpomalení psychomotorického tempa, ulpívavé myšlení a bezradnost v běžných situacích. Podle psychologického a kardiologického vyšetření se zhoršila pohyblivost (nestabilní obtížná chůze s pomocí francouzských holí nebo čtyřkolečkového chodítka). Od května 2020 se stav nadále zhoršoval. Žalobkyně byla prakticky nepohyblivá a zhoršila se inkontinence.
47. PK MPSV uzavřela, že pro kombinované narušení duševních, pohybových a sluchových funkcí považuje od 17. 5. 2020 za nezvladatelné veškeré posuzované ZŽP. Stav je trvalý,

zlepšení se nepředpokládá. Pro období 31. 10. 2019 až 16. 5. 2020 PK MPSV uznala za nezvladatelné ZŽP: péči o zdraví, osobní aktivity, péči o domácnost.

48. Dne 28. 12. 2022 se žalobkyně vyjádřila, že souhlasí se závěrem PK MPSV pro období od 17. 5. 2020, nicméně zcela nesouhlasí se závěrem pro období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020. Nesouhlasí s tím, že jí nebyla přiznána ZŽP mobilita, jelikož jí byl přiznán rozhodnutím úřadu práce ze dne 19. 2. 2020 průkaz ZTP (ode dne 1. 10. 2019). Dne 8. 1. 2023 žalobkyně své vyjádření doplnila o podrobné odůvodnění nesouhlasu se závěry PK MPSV tak, jak je uvedeno v replice. Dne 9. 1. 2023 žalobkyně dále připomněla, že PK MPSV je vázána závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku.
49. **Dne 23. 2. 2023 PK MPSV setrvala na svém závěru ze dne 7. 12. 2022.** Ke dni 31. 10. 2019 byla žalobkyně plně orientovaná, komunikující, se souvislým myšlením, spolupracující, s mírným zhoršením paměti a poznávacích funkcí, stojící a chodící samostatně na širší základně, rovnováhu udržela (nálezy praktického lékaře ze dne 24. 1. 2020, psychiatra ze dne 7. 1. 2020, kardiologa ze dne 23. 10. 2019). Dosažení 26 bodů v testu MMSE vylučuje dezorientaci a neschopnost komunikovat. Hranice 25-26 bodů je hraniční výsledek (možnost demence), protože 27-30 bodů normální stav. Pro demenci jednoznačně svědčí 24 bodů a méně. Psychiatr dne 7. 1. 2020 hodnotil duševní postižení pouze jako lehkou kognitivní poruchu. PK MPSV se dne 7. 12. 2022 zabývala dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem žalobkyně a od 31. 10. 2019 ji uznala závislou v I. stupni (lehká závislost) a na tomto hodnocení trvá. Výrazné zhoršení duševních funkcí žalobkyně bylo prokázáno až od 17. 5. 2020 psychologickým vyšetřením, rychle postupující zhoršení duševních funkcí konstatoval i psychiatr dne 31. 5. 2020. Zhoršení tělesných funkcí vyplývá z kardiologického nálezu ze dne 18. 5. 2020, kde je chůze popsána jako nejistá a možná jen s čtyřbodovým chodítkem. Oblékání pouze s pomocí. V nálezu ze dne 23. 10. 2019 kardiolog uvedl, že žalobkyně je soběstačná, orientovaná, chodí opatrně, ale rovnováhu udrží. Od 31. 10. 2019 do 17. 5. 2020 se tělesné funkce žalobkyně rychle zhoršily, ještě v lednu 2020 je přítomna pouze mírná porucha kognitivních funkcí s MMSE testem svědčícím pro možnost demence. Výrazné zhoršení bylo jednoznačně prokázáno až nálezem ze dne 17. 5. 2020, což bylo důvodem pro zvýšení stupně závislosti. V posudku PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 je patrná odlišnost od předchozích posudků PK MPSV v jiném složení, odlišné hodnocení v posudku považuje PK MPSV za objektivní a přesvědčivé.
50. Dne 15. 3. 2023 žalovaný vydal **napadené rozhodnutí**. V odůvodnění žalovaný nejprve okopíroval závěry posudků PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 a ze dne 23. 2. 2023 včetně v nich citovaných lékařských zpráv či závěrů místních šetření OSSZ Mělník. Následně uvedl, že posouzení zdravotního stavu žalobkyně považuje za úplné, objektivní a přesvědčivé. PK MPSV zdůvodnila svůj posudkový závěr a vyjádřila se k námitkám. Žalovaný zrekapituloval úpravu výše příspěvků pro osoby ve IV. stupni závislosti (úplná závislost) podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o sociálních službách a dospěl k závěru, že žalobkyni podle bodu 2 citovaného ustanovení náleží od května 2020 příspěvek na péči ve výši 19 200 Kč.

Posouzení věci soudem

51. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, neboť

s takovým postupem účastníci vyjádřili ve smyslu § 51 odst. 1 s. ř. s. souhlas (žalobkyně výslovně, žalovaný mlčky).

52. V prvé řadě soud uvádí, že napadené rozhodnutí má dva výroky. Podle prvního z nich se žalobkyni od října 2019 do dubna 2020 přiznal příspěvek na péči ve výši 880 Kč s tím, že se považuje za osobu závislou na pomoci jiné osoby v I. stupni (lehká závislost). Podle druhého z nich se žalobkyni

od května 2020 zvýšil příspěvek na péči z 880 Kč na 19 200 Kč měsíčně, jelikož se od této doby považuje za osobu závislou na pomoci jiné osoby v IV. stupni (úplná závislost). Ačkoliv se žalobkyně žalobním petitem bez dalšího domáhala zrušení celého napadeného rozhodnutí, výrokem II. jí žalovaný přiznal nejvyšší IV. stupeň závislosti na péči jiné fyzické osoby (úplná závislost) podle § 8 odst. 2 písm. d) zákona o sociálních službách, za který žalobkyni podle § 11 odst. 2 písm. d) bod 2 zákona o sociálních službách přiznal nejvyšší možnou výši příspěvku na péči. Žalobkyně tedy ve vztahu k tomuto výroku již nemůže dosáhnout příznivějšího rozhodnutí žalovaného. Ostatně z jejího podání ze dne 28. 12. 2022 a 8. 1. 2023 i plyne, že s tímto rozhodnutím souhlasí a nemá proti němu žádné námítky. Tomu odpovídá i obsah žaloby, protože proti tomuto výroku nesměřují ani žádné žalobní body [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Žalobkyně tedy výrokem II. napadeného rozhodnutí nebyla žádným myslitelným způsobem negativně dotčena na svých veřejných subjektivních právech (§ 2 s. ř. s.), a proto byla žaloba ve vztahu k tomuto výroku podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou, což je důvod pro její odmítnutí podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018-52, č. 4020/2020 Sb. NSS). Tomu nebrání ani vzájemná podmíněnost obou výroků, protože zrušený výrok I. napadeného rozhodnutí právní mocí tohoto rozsudku nahrazuje v odpovídající části (do dubna 2020) prvostupňové rozhodnutí, podle něhož se žalobkyně považuje za osobu závislou na pomoci jiné osoby v II. stupni (středně těžká závislost) a přiznává se jí tak příspěvek na péči ve výši 4 400 Kč měsíčně od října 2019.

53. Je pak i dáno, že od května 2020 žalobkyně nezvládala všechny ZŽP a v následující části odůvodnění jsou hodnoceny a přezkoumávány závěry o zvládání či nezvládání žalobkyniných ZŽP do dubna 2020.
54. Pokud jde o výrok I. tohoto rozsudku, soud shledal dva důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí. Zaprvé se žalovaný v rozporu s právními předpisy neřídil závazným právním názorem Krajského soudu v Praze zaujatým ve zrušujícím rozsudku, aniž by pro jeho nedodržení byly splněny zákonné podmínky. Zadruhé jsou jeho závěry o zvládání ZŽP z části nepřezkoumatelné a z části nepřesvědčivé.
55. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, v dalším řízení správní orgán vázán. Nutnost respektovat závazný právní názor vyslovený správním soudem ve zrušujícím rozsudku plyne z ústavních zásad, explicitní zákonné díkce i konstantní judikatury správních soudů. Nerespektování závazného právního názoru má bez dalšího za následek zrušení nového rozhodnutí pro nezákonnost (viz např. rozsudek NSS ze dne 18. 9. 2003, č. j. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 8. 3. 2008, č. j. 10 As 305/2017-57). Pro správní orgány jsou závazné všechny právní názory týkající se projednávané věci, které krajský soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil (viz rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2008, č. j. 2 Afs 80/2008-67, č. 1744/2009 Sb. NSS). Právním názorem soudu je přitom vázán nejen žalovaný správní orgán (§ 54 odst. 6 s. ř. s.).

56. Vázanost právním názorem je oslabena pouze výjimečně, a to typicky v případě nových skutkových zjištění nebo změny právní úpravy (viz rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2004, č. j. 2 Ads 16/2003-56, č. 352/2004 Sb. NSS), popř. v důsledku tzv. kvalifikované změny judikatury na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát NSS povinen akceptovat v novém rozhodnutí, tj. zejména posoudí-li rozhodnou otázku jinak Ústavní soud, Evropský soud pro lidská práva, Soudní dvůr EU či rozšířený senát NSS (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 56, č. 1723/2008 Sb. NSS).
57. Nesouhlasí-li správní orgán se závazným právním názorem krajského soudu, má možnost polemizovat s ním prostřednictvím kasační stížnosti. Nepodá-li však kasační stížnost (nebo neshledá-li nadřízený soud jeho argumentaci důvodnou), je případný nesouhlas správního orgánu (vč. dotčeného orgánu) ve vztahu k závěry krajského soudu zcela irelevantní (srov. rozsudek č. j. 10 As 305/2017-57). Nerespektování závazného právního názoru soudu

je v právním státě nepřipustné a hraničící s protiústavní libovůlí správních orgánů. Správní orgán přitom není vázán při novém rozhodování po zrušení původního rozhodnutí jen tím právním názorem soudu, který byl vysloven jako důvod kasace, ale je vázán i názorem, který soud vyslovil o žalobní námitce nedůvodné.

58. Soud pak dává žalobkyni za pravdu v tom, že žalovaný nerespektoval závazný právní názor zaujatý ve zrušujícím rozsudku, aniž by pro to byl dán některý z výše uvedených výjimečných důvodů. Již tato skutečnost sama o sobě musí vést ke zrušení výroku I. napadeného rozhodnutí pro jeho nezákonnost. Ve zrušujícím rozsudku se Krajský soud v Praze vypořádal s žalobkyninými žalobními body, jež vymezily rozsah a předmět soudního přezkumu. Soud shledal, že důvodem pro zrušení předchozího rozhodnutí žalovaného jsou nejenom procesní vady (např. nevyrozumění o doplnění podkladů a neumožnění se k nim vyjádřit), ale i to, že žalovaný nedostatečně posoudil žalobkyninu schopnost zvládat 3 ZŽP (oblékání a obouvání, tělesná hygiena a osobní aktivity), přičemž přezkoumání jiných ZŽP se žalobkyně v předchozím řízení nedomáhala (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2015, č. j. 3 Ads 238/2014-21). Toho si zjevně byl vědom i žalovaný, protože poté, co mu byla věc vrácena k dalšímu řízení, opětovně požádal PK MPSV o posouzení stupně závislosti žalobkyně od 31. 10. 2019, přičemž výslovně odkázal na bod 61 zrušujícího rozsudku, který k žádosti přiložil (č. l. 52 správního spisu). Toto zadání však PK MPSV bez dalšího ignorovala a v rozporu se závazným právním názorem soudu i zadáním žalovaného opětovně posuzovala všechny ZŽP. V takovém případě však měl žalovaný trvat na svém zadání a sám PK MPSV korigovat tak, aby pro účely tohoto řízení vydala odpovídající posudek.
59. V projednávané věci ani nebyly dány výjimky z povinnosti řídit se závazným právním názorem (např. nová skutková zjištění), protože v posudcích ze dne 7. 12. 2022 a 23. 2. 2023 PK MPSV vycházela z totožných podkladů jako PK MPSV v předcházejícím řízení. PK MPSV se sice pokoušela vyžádat si novou zdravotní dokumentaci (č. l. 55 správního spisu), ale bezúspěšně. Jak přitom plyne z recentní judikatury Ústavního soudu, postup, kdy soud ignoruje bez *podstatné* změny skutkového stavu své přechozí závěry v témže sporu, porušuje právo na spravedlivý proces (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 6. 2023, sp. zn. III. ÚS 3285/22). V rozhodnutí ze dne 29. 11. 2021 totiž žalovaný mj. aproboval závěr PK MPSV ohledně nezvládání ZŽP mobilita, komunikace, orientace a stravování, resp. měl za to, že posouzení těchto ZŽP v posudku PK MPSV ze dne 2. 11. 2021 je úplné a přesvědčivé (srov.

bod 73 tohoto rozsudku). Pakliže žalobkyně nezvládání těchto ZŽP (z logických důvodů) nenapadala a zároveň v posudcích ze dne 7. 12. 2022 a 23. 2. 2023 PK MPSV vycházela při posouzení žalobkynina zdravotního stavu ze stejných pokladů jako PK MPSV v řízení předcházejícím zrušujícímu rozsudku, není s ohledem na zásadu právní jistoty a legitimního očekávání možné, aby při totožných poměrech došlo k přehodnocení posouzení ZŽP, aniž by byl takový postup řádně odůvodněn; popřípadně, aniž by k přehodnocení již jednou posouzených otázek byl žalovaný zavázán právním názorem soudu ve zrušujícímu rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Pokud by tomu tak nebylo, kasační pravomoc správních soudů by neměla rozumný smysl a musela by být nahrazena pravomocí apelační, protože prostřednictvím kasace správních rozhodnutí by nedošlo ke korekci závěrů správních orgánů. Správní soudy by vůči správním orgánům v takovém případě neměly účinný prostředek, jehož prostřednictvím by docílily zákonných správních rozhodnutí.

60. Nadto se k této námitce a později žalobnímu bodu žalovaný vůbec nevyjádřil.
61. S tím bezprostředně souvisí i další žalobní bod namítající nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů (nevypořádání odvolacích námitek). Soud totiž musí opětovně konstatovat (tak, jak již učinil v bodě 50 zrušujícího rozsudku), že napadené rozhodnutí doslovně přebírá odůvodnění vyslovené v posudku a doplňujících posudcích PK MPSV, aniž by k nim cokoli dodalo, a to navzdory tomu, že žalobkyně namítala vzájemnou rozpornost posudkových hodnocení, jejich nepřesvědčivost a překvapivost a zpochybňovala tak závěry tvořící přebírané odůvodnění posudku. Podle rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A

48/92-23 [SJS 27/1994] platí, že „[z] odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a – v případě rozhodování o relativně neurčité sankci – jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje toliko obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí.“ V napadeném rozhodnutí (a v tomto případě ani ve vyjádření k žalobě) tak žalovaný nijak nereaguje na žalobkyniny námitky, že nebyl dodržován závazný právní názor a nebyly vypořádány její odvolací námitky.

62. Nezbyvá tudíž než konstatovat, že v rozsahu, v němž posudková komise i přes pokyn žalovaného hodnotila i zbývající ZŽP, je napadené rozhodnutí nezákonné a je namístě jej zrušit podle § 78 odst. 1 s. ř. s. Jelikož se k této otázce žalovaný v napadeném rozhodnutí (ani později v řízení před soudem) nijak nevyjádřil, je napadené rozhodnutí v tomto rozsahu též nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
63. Již tyto důvody by opodstatňovaly zrušení výroku I. napadeného rozhodnutí.
64. Soud však shledal i další pochybení žalovaného a PK MPSV. Předcházející zrušovací rozsudek vytkl žalovanému, resp. PK MPSV jakožto zpracovatelce jednotlivých posudků, řadu vnitřních rozporů a pochybení ve skutkovém hodnocení, na jejichž základě rozhodnutí žalovaného zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. Z odůvodnění posudků PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 a ze dne 23. 2. 2022 je zjevné, že se PK MPSV jednající v jiném složení

případem zabývala s větším důrazem na odůvodnění svých závěrů odkazem na jednotlivé lékařské zprávy či výsledky sociálního šetření v bydlišti žalobkyně, které měla k dispozici. Posouzení zdravotního stavu žalobkyně v období od 17. 5. 2020, tj. po závažném zhoršení jejího celkového zdravotního stavu, je odůvodněno pečlivě a přesvědčivě, nicméně to není předmětem soudního přezkumu. Ve vztahu k posouzení zdravotního stavu žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 však žalovaný svých zákonných povinností nedostál, protože se v napadeném rozhodnutí nezabýval otázkou přesvědčivosti posudků PK MPSV. Žalobkyně přitom namítala, že žalovaný nesprávně posoudil její schopnost zvládat jednotlivé ZZP (viz námitky uplatněné v odvolacím řízení dne 8. 1. 2023, v nichž poukazovala na rozpornost jednotlivých posudků).

65. Podle § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost.
66. Podle § 9 odst. 4 zákona o sociálních službách při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
67. Podle § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
68. Podle § 1 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. schopnost osoby zvládat základní životní potřeby se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle aktivit, které jsou pro jednotlivé základní životní potřeby vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce.
69. Podle § 1 odst. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb. schopnost osoby zvládat základní životní potřeby pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí v přirozeném sociálním prostředí a s ohledem na věk fyzické osoby.
70. Podle § 1 odst. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb. za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje stav, kdy porucha funkčních schopností dosahuje úrovně úplné poruchy nebo poruchy těžké, kdy i přes využívání zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využívání běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku nelze zvládnout životní potřebu v přijatelném standardu. Za neschopnost zvládnutí základní životní potřeby se považuje rovněž stav, kdy režim nařízený odborným lékařem poskytujícím specializované zdravotnické služby neumožňuje provádění základní životní potřeby v přijatelném standardu. Přijatelným standardem se rozumí zvládnutí základní životní potřeby v kvalitě a způsobem, který je běžný a obvyklý, a který umožňuje, aby tato potřeba byla zvládnuta bez každodenní pomoci jiné osoby.
71. Podle § 2 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. při hodnocení schopnosti osoby zvládat základní životní potřeby se posuzuje, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je

rozsah duševních, mentálních, tělesných a smyslových funkčních schopností dostatečný k pravidelnému zvládnutí základní životní potřeby a zda je fyzická osoba schopna rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost zvládnutí základní životní potřeby. Přitom se přihlíží k tomu, zda dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav trvale ovlivňuje funkční schopnosti, k výsledku rehabilitace a k adaptaci na zdravotní postižení.

72. Podle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. pokud osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat alespoň jednu z aktivit, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce, není schopna základní životní potřebu zvládat, a to bez ohledu na příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
73. Soud je tak nucen opětovně zdůraznit, že NSS v rozsudku ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Ads 80/2016-22, shrnul judikaturu vztahující se k problematice posuzování zdravotního stavu při rozhodování o příspěvku na péči. Uvedl v něm, že pro posouzení zdravotního stavu žadatele o příspěvek na péči je třeba odborných medicínských znalostí, kterými disponují speciální PK MPSV. V řízeních, v rámci nichž je rozhodováno o příspěvku na péči, se musí vycházet z hodnocení všech podkladů uvedených v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Stěžejním důkazem v tomto řízení je lékařský posudek PK MPSV, a proto je na něho kladen požadavek úplnosti a přesvědčivosti (viz rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53). Tento požadavek vychází z premisy, že odborné závěry, které jsou v posudcích vysloveny, nemohou být přezkoumávány ze strany správních orgánů či soudů, neboť ty k takovému posouzení nedisponují potřebnými znalostmi (viz rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014-24). V řízeních o žalobách proti rozhodnutím, jež jsou založeny na zmíněných posudcích, správní soudy podrobují posudky testu jednoznačnosti, úplnosti a přesvědčivosti (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2013, č. j. 3 Ads 24/2013-34). Aby byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady (viz § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách) a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby (srov. např. rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Ads 156/2014-28). V souladu s § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. PK MPSV musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. (viz rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Nezvládnutí byť jen jedné z vymezených aktivit znamená nezvládnutí dané životní potřeby (§ 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb.). Jestliže na základě podkladů lékařského posudku lze konstatovat, že posuzovaný některou z aktivit nutných pro celkové zvládnutí určité životní potřeby sám a bez pomoci jiné osoby nezvládá a posudková komise dospěje k závěru, že tato životní potřeba je i přesto zvládána, musí tento závěr dostatečně a přesvědčivě zdůvodnit

(rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32). Vyplývají-li z jednotlivých podkladů rozporné závěry, posudková komise musí tyto rozpory přesvědčivě vysvětlit (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Ads 68/2014-37). Postaví-li posudková komise své hodnocení na rozporných základech, aniž by rozpory odstranila či vysvětlila, je povinností žalovaného žádat doplnění posudku (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Požadavek úplnosti, přesvědčivosti a správnosti posudku spočívá v tom, že se PK MPSV musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a musí své posudkové závěry náležitě odůvodnit. Pokud

tedy byly jednotlivé posudky PK MPSV rozporné, tím větší nároky je na ně třeba klást. Tomu pak PK MPSV nedostála.

74. Soud postupně k námitkám žalobkyně prověřil přesvědčivost závěrů PK MPSV ohledně jednotlivých sporných ZŽP ve vztahu k období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020.
75. Podle přílohy č. 1 písm. a) vyhlášky č. 505/2006 Sb. za schopnost zvládat základní životní potřebu **[mobility]** se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat
1. vstávání a usedání,
 2. stoj,
 3. zaujímat a měnit polohy,
 4. pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v bytě a běžném terénu v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu,
 5. otevírat a zavírat dveře,
 6. chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů,
 7. nastupovat a vystupovat z dopravních prostředků včetně bariérových, a používat je.
76. V posudku ze dne 7. 12. 2022 PK MPSV mj. uvedla, že mobilitu žalobkyně dokládají závěry sociálního šetření úřadu práce ze dne 5. 12. 2019. Sociální pracovnice však ve skutečnosti zaznamenala, že se žalobkyně pohybovala s pomocí pevného chodítka jen po domě a po dvoře. V exteriéru se nepohybovala. Nedokázala chodit po schodech a nedokázala užívat MHD. Tyto závěry podle soudu znamenají, že žalobkyně není mobilní, neboť podle § 1 odst. 2 vyhlášky je nutné zvládání ZŽP posuzovat ve vztahu k přirozenému sociálnímu prostředí žalobkyně. Žalobkyně však ve smyslu přílohy č. 1 písm. a) vyhlášky č. 505/2006 Sb. zjevně nezvládala pohyb v běžném terénu v dosahu alespoň 200 metrů a chůzí po schodech. Tyto závěry sociálního šetření jsou sice řádně uvedeny na str. 2 daného posudku, avšak na str. 7 již ty závěry sociální pracovnice, které nesouzní se závěrem PK MPSV, že žalobkyně neměla být ve sporném období dostatečně mobilní pro zvládání této ZŽP, zmiňovány nejsou. To je tak zavádějící.
77. K otázce schopnosti žalobkyně chodit po schodech soud dále dodává, že podle zprávy kardiologa ze dne 18. 5. 2020 žalobkyně používala čtyřbodové chodítko, tj. pomůcku, jejíž využitelnost pro chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů lze vyloučit již prostým laickým úsudkem, neboť chodítka jsou zpravidla širší než jednotlivé schody. Nelze si tedy podle soudu rozumně představit, jak by na chodítko odkázaná žalobkyně při chůzí do schodů a ze schodů (nejenom ve svém domě) sama udržovala stabilitu. Na vyšetření k psycholožce se totiž žalobkyně dne 17. 5. 2020 dostavila sice o dvou francouzských berlích, ale doprovázel ji vnuk. Ze zprávy ani nelze určit, zda žalobkyně musela jít do schodů, nebo zda jela výtahem či schodišťovou sedačkou. Nadto PK MPSV bez jakéhokoli odůvodnění přehlédla závěry sociální pracovnice, že žalobkyně nebyla schopna chůze do schodů, pohybu v běžném terénu a užívání MHD. Místo toho PK MPSV bez dalšího převzala závěry kardiologických nálezů ze dne 31. 10. 2019 a ze dne 8. 1. 2020, v nichž je žalobkyně uváděna jako mobilní. Tyto lékařské zprávy neměl soud k dispozici, protože nejsou součástí správního spisu, nicméně měl k dispozici zprávu kardiologa ze dne 18. 5. 2020. Z ní vyplývá, že se žalobkyně pohybuje do schodů schodolezem. Na tuto skutečnost žalobkyně dne 8. 1. 2023 PK MPSV řádně upozornila, nicméně ta dne 23. 2. 2023 bez vypořádání této dílčí námitky potvrdila své závěry ze dne 7. 12. 2022. Dále soud považuje za nutné zdůraznit, že pohybový aparát není primárním předmětem kardiologického vyšetření, byť i o něj se kardiolog

zajímá v souvislosti se zdravím srdce a cév. Soud pak považuje za zvlášť významné, že podle zprávy psychiatra ze dne 31. 5. 2020 měla žalobkyně před počátkem svého postižení výborný intelekt a při vyšetření byla schopna disimulovat, což může závažným způsobem zavádět. Jakkoliv tato zpráva pochází až z období prudkého zhoršení kognitivních funkcí žalobkyně, je zcela běžnou lidskou zkušeností, že většina stárnoucích lidí se s postupným úbytkem svých tělesných i duševních sil jen velmi těžko smíruje, a proto jej občas popírá. Pakliže sociální pracovnice při šetření dne 5. 12. 2019 konstatovala, že žalobkyně má ve svém přirozeném prostředí dosti omezenou mobilitu, je podle soudu nutné dát přednost těmto závěrům nestranné úřední osoby a nikoliv subjektivním vyjádřením žalobkyně při kardiologickém vyšetření.

78. Podle PK MPSV ke dni 31. 10. 2019 objektivní lékařská vyšetření neprokázala postižení pohybového ústrojí, nicméně posudek ze dne 7. 12. 2022 ve výčtu „*posudkově významných lékařských nálezů*“ zmiňuje nález praktické lékařky ze dne 24. 1. 2020, podle něhož žalobkyně sice stála samostatně, ale chodila o širší bázi a opakovaně při chůzi padala při dekompenzovaném vysokém krevním tlaku (stoj způsobil pokles krevního tlaku). Podle praktické lékařky žalobkyně sice zvládala mobilitu, ale podle soudu nelze mít za prokázané, že žalobkyně zvládá ZŽP mobility za situace, kdy podle zjištění sociální pracovnice úřadu práce ve svém domácím prostředí mobilitu nevládala. Jedná se o zjevný rozpor, jenž nebyl žalovaným, resp. jeho posudkovou komisí nijak vysvětlen. Dále je totiž podstatné, že výpis z ortopedické dokumentace ke dni 10. 9. 2019 dokládá, že žalobkyni bolel pravý kyčelní kloub a byla omezená její hybnost, na pohmat byla bolestivá v oblasti velkého trochanteru (laicky vzato „horní výstupek“ stehenní kosti hned vedle její hlavy, která zapadá do kyčelního kloubu) a oba kyčelní klouby trpěly artrózou (ke dni 12. 12. 2018 II. až III. stupeň pro pravý kyčelní kloub a I. stupeň pro levý kyčelní kloub). Nález kožní lékařky ze dne 1. 4. 2020 dále dokládá otoky lýtek kvůli zánětu kůže. Rovněž z rentgenového vyšetření ze dne 18. 5. 2020 vyplývá kromě ztuhlého levého ramene též artróza III. až IV. stupně pravého kyčelního kloubu a II. stupně levého kyčelního kloubu, artróza chrupavkových spojů, artrotické změny obou kloubů spojujících kyčelní a křížovou kost. Podle soudu je tak zjevné, že tyto změny ve stavu kloubů žalobkyně nenastaly hned v květnu 2020, nýbrž musely její život (mobilitu) nějakým způsobem dlouhodobě negativně ovlivňovat již ve sporném období počínajícím říjnem 2019. To platí zvlášť pro střední až těžkou artrózu pravého kyčelního kloubu. Těmito skutečnostmi se však PK MPSV ve svém posudku ze dne 7. 12. 2022 ani v jeho doplnění blíže nezabývala.
79. Z výše uvedeného tak plyne, že posudek PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 není dostatečně přesvědčivý, pokud jde o závěr o tom, že žalobkyně zvládá potřebu ZŽP mobility. Tím spíše, pokud neobsahuje dostatečně přesvědčivé odůvodnění k tomu, aby se PK MPSV mohla odchýlit od závěrů dřívějších posudků. Navzdory námitkám žalobkyně ze dne 8. 1. 2023 se PK MPSV nijak nezabývala důkazním návrhem, který mohl situaci vyjasnit, neboť žalobkyně odkázala na rozhodnutí úřadu práce ze dne 19. 2. 2020, č. j. 32811/20/ME, kterým jí měl být přiznán nárok na průkaz osoby ZTP a rozhodnutím úřadu práce ze dne 11. 3. 2020, č. j. 43063/20/ME, přiznán příspěvek na mobilitu. Soud je toho závěru, že tato rozhodnutí úřadu práce byla pro posouzení mobility (i orientace) žalobkyně v období od října 2019 do 16. 5. 2020 klíčová, nicméně PK MPSV si je nevyžádala a ve svém posudku ze dne 23. 2. 2023 na tuto konkrétní námitku nijak výslovně nereagovala.

80. Závěry PK MPSV, že žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 zvládala ZŽP mobilitu, tak nejsou ani přesvědčivé.
81. Podle přílohy č. 1 písm. b) vyhlášky č. 505/2006 Sb. za schopnost zvládat základní životní potřebu **[orientace]** se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem,
 2. mít přiměřené duševní kompetence,
 3. orientovat se osobou, časem a místem,
 4. orientovat se v přirozeném sociálním prostředí,
 5. orientovat se v obvyklých situacích a přiměřeně v nich reagovat.
82. Podle přílohy č. 1 písm. c) vyhlášky č. 505/2006 Sb. za schopnost zvládat základní životní potřebu **[komunikace]** se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. vyjadřovat se srozumitelně mluvenou řečí a dorozumět se jejím prostřednictvím s jinými osobami v rozsahu běžné slovní zásoby odpovídající věku a sociálnímu postavení,
 2. chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv,
 3. vytvářet rukou psanou krátkou zprávu,
 4. porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům a zvukovým signálům,
 5. používat běžné komunikační prostředky.
83. I v tomto případě se PK MPSV v posudku ze dne 7. 12. 2022 odchýlila od svých předcházejících převážně konstantních závěrů, že žalobkyně není schopná orientace, které se prvně objevily v posudku PK MPSV ze dne 19. 10. 2020. V tomto případě žalobkyně ve vyjádření ze dne 8. 1. 2023 poukázala na posudek ze dne 3. 2. 2020, který byl vyhotoven pro účely získání průkazu ZTP, ve kterém je žalobkyně popsána jako osoba s těžkým funkčním postižením orientace. PK MPSV nicméně dne 23. 2. 2023 tento důkazní návrh žalobkyně nijak nezohlednila a bez dalšího setrvala na svém dosavadním závěru. Nadto žalobkyně na tento posudek odkazovala již ve vyjádření ze dne 12. 2. 2020, ve kterém rozporovala závěry posudkového lékaře OSSZ Mělník ze dne 18. 12. 2019 a domáhala se uznání, že nezvládá ZŽP orientace, komunikace a oblékání. Po celou dobu správního řízení však nebyl tento posudek obstarán, posudkový lékař OSSZ Mělník jej ve svém vyjádření ze dne 24. 2. 2020 zcela oslyšel a setrval na svých závěrech s odkazem na zprávu psychiatra ze dne 7. 1. 2020.
84. O závěry psychiatra ze dne 7. 1. 2020 se z velké části opírá i aktuální posudek PK MPSV ze dne 7. 12. 2022, ačkoliv Krajský soud v Praze v bodě 56 zrušujícího rozsudku uvedl, že závěry psychiatrického vyšetření ze dne 7. 1. 2020 jsou značně zpochybněny např. údaji v lékařském nález ze dne 24. 1. 2020. Pokud pak PK MPSV byla žalobkyní upozorněna na existenci jiného lékařského posudku s odlišným závěrem a současně soud ve zrušujícím rozsudku dospěl k závěru, že psychiatrický posudek ze dne 7. 1. 2020 není dostatečně přiléhavý, přičemž PK MPSV tento rozpor neodstranila, nemohou být její závěry přiléhavé a jsou nepřezkoumatelné. PK MPSV tyto rozpory blíže nevyjasnila.
85. Pokud jde o ZŽP komunikace, ze závěrů sociálního šetření úřadu práce ze dne 5. 12. 2019 plyne, že sociální pracovnice jakožto nestranná úřední osoba zaznamenala, že žalobkyně verbálně komunikovala jen ohledně svých potřeb a bylo patrné, že nechápe některé otázky. To pak svědčí o tom, že žalobkyně nezvládala všechny aktivity předvídané přílohou č. 1 písm. c) vyhlášky č. 505/2006 Sb. (např. chápat obsah přijímaných a sdělovaných zpráv). Podle § 2a vyhlášky č. 505/2006 Sb. přitom nelze ZŽP považovat za zvládnutou, pokud

osoba není schopna z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu zvládat *alespoň jednu z aktivit*, která je pro schopnost zvládat základní životní potřebu vymezena v příloze č. 1 k této vyhlášce. Závěry tohoto sociálního šetření pak též nasvědčují tomu, že žalobkyně již v tomto období mohla mít omezenou schopnost i orientace.

86. Závěry PK MPSV, že žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 zvládala ZŽP orientace a komunikace, tak nejsou ani přesvědčivé.
87. Podle přílohy č. 1 písm. d) vyhlášky č. 505/2006 Sb. za schopnost zvládat základní životní potřebu **[stravování]** se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny,
 2. nalít nápoj,
 3. rozdělit stravu na menší kousky a naservírovat ji,
 4. najíst se a napít,
 5. dodržovat stanovený dietní režim
 6. konzumovat stravu v obvyklém denním režimu,
7. přemístit nápoj a stravu na místo konzumace.
88. PK MPSV zvládnutí ZŽP stravování dovozuje z lékařských závěrů, nicméně již několikrát zmiňovaný psychiatrický nález ze dne 7. 1. 2020 byl shledán nepřesvědčivým (žalobkyně disimuluje a popírá své problémy) a schopností žalobkyně se stravovat se zabývala především pracovnice úřadu práce při sociálním šetření dne 5. 12. 2019, jež dospěla k závěru, že žalobkyně není ohledně stravování soběstačná. Pro to svědčí zejména objektivní pozorování, že se žalobkyni chvějí ruce, a sdělení jejího vnuka o problémech s orientací a soběstačností, která jsou v souladu s tím, že bylo následně v květnu 2020 shledáno prudké zhoršení jejího zdravotního stavu. PK MPSV přitom k závěru sociálního šetření vůbec nepřihlédla. Současně je nutné závěrům PK MPSV (že si podle ní žalobkyně může převážet stravu pomocí chodítka či ji různě posunovat po kuchyňské desce) vytknout jejich nepřesvědčivost. PK MPSV totiž vytváří ničím nepodloženou hypotézu nemající oporu ve zjištěném skutkovém stavu (nezná dispozice žalobkyniny kuchyně či výšku kuchyňské linky a chodítka).
89. Závěry PK MPSV, že žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 zvládala ZŽP stravování, tak nejsou přesvědčivé.
90. Podle přílohy č. 1 písm. e) vyhlášky č. 505/2006 Sb. Za schopnost zvládat základní životní potřebu **[oblékání a obouvání]** se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem,
 2. rozeznat rub a líc oblečení a správně je vrstvit,
 3. oblékat se a obouvat se,
 4. svlékat se a zouvat se,
 5. manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.
91. Podle přílohy č. 1 písm. f) vyhlášky č. 505/2006 Sb. Za schopnost zvládat základní životní potřebu **[tělesná hygiena]** se považuje stav, kdy osoba je schopna
1. použít hygienické zařízení,
 2. dodržovat tělesnou hygienu, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla,
 3. provádět celkovou hygienu,
 4. česat se, provádět ústní hygienu, holit se.
92. Pro obě tyto ZŽP platí, že se jimi soud zabýval již ve zrušujícím rozsudku.

93. K ZŽP oblékání a obouvání a ZŽP osobní hygieny soud v bodě 58 zrušujícího rozsudku uvedl následující: „Ohledně zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena pak posudková komise pouze pro období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 obecně konstatovala, že k uznání dalších ZŽP jako nezvládnutých neshledala žádné objektivní důvody vyplývající ze zdravotního stavu žalobkyně, protože nebyla prokázána příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat tyto ZŽP v přijatelném standardu, případně s použitím facilitátorů. Přitom v posudku ze dne 19. 10. 2020 výslovně odůvodnila, proč se posudková komise neztotožnila s posudkovým závěrem posudkového lékaře OSSZ, který opíral své závěry ohledně zvládání této ZŽP o zprávu ze sociálního šetření, na základě kterého bylo konstatováno, že žalobkyně tuto ZŽP zvládá. Posudková komise v posudku ze dne 19. 10. 2020 odkázala na sdělení psychiatra z května 2020, který upozorňoval na zavádějící disimulaci žalobkyně a to, že žalobkyně nemá přiměřené duševní kompetence. Podle dřívějších závěrů posudkové komise tak nebyla žalobkyně rozhodně schopna samostatně si přichystat vhodné oblečení. Posudková komise tyto závěry potvrdila i v doplňujícím posudku ze dne 3. 12. 2020 a v posudku ze dne 23. 6. 2021 ještě upřesnila, že osobní aktivity považuje za nezvládnuté z důvodu omezené orientace a mobility. Posudková komise se v doplňujícím posudku ze dne 31. 8. 2021 těmito závěry již nijak nezabývala a neuvedla, na základě čeho nepovažuje informaci psychiatra z května 2020 o možné disimulaci žalobkyně za významnou. Závěry psychiatrického vyšetření ze dne 31. 5. 2020 zohlednila pro oblast oblékání a obouvání až s účinností od 17. 5. 2020, přestože se v lékařské zprávě uvádělo i hodnocení o možné disimulaci. Posudková komise naznačila, že lze takový stav hodnotit jako významně zhoršený s velkým dopadem na ADL aktivity, kdy se již předpokládá dopomoc i v oblasti oblékání. Již ale neuvedla, proč se nepředpokládá s ohledem na uvedený zhoršený zdravotní stav dopomoc i v oblasti výkonu tělesné hygieny, případně proč je možné považovat tuto ZŽP za nezvládnutou až od 17. 5. 2020 a ne i dříve, když právě psychiatr upozorňoval na možnou disimulaci. Soud proto dává žalobkyni i v této části za pravdu a nepovažuje závěry o zvládání ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 a od 17. 5. 2020 do 14. 9. 2021 za přezkoumatelně odůvodněné.“
94. Byť je třeba připustit, že v posudcích ze dne 7. 12. 2022 a ze dne 23. 2. 2023 se PK MPSV pokusila zvládání těchto potřeb vysvětlit podrobněji, i přesto na úvahy uvedené ve zrušujícím rozsudku dostatečným způsobem nereagovala (např. na poukazovaná zjištění ze sociálního šetření, disimulaci a nedostatek duševních kompetencí). Zvlášť podstatné pak je, že v bodě 61 zrušujícího rozsudku soud uvedl, že ZŽP oblékání a obouvání a tělesná hygiena musí být posouzeny v souvislosti s § 1 odst. 4 a § 2 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., tj. tak, že posuzovaná osoba musí být nejen každou dílčí aktivitu ZŽP v přijatelném standardu provést, ale též její potřebu rozpoznat a také zkontrolovat správnost jejího zvládnutí. To žalovaný, resp. v posudcích PK MPSV, zcela oslyšel a požadavky na odůvodnění těchto skutečností ignoroval. Při vázanosti zrušujícím rozsudkem pak soud nyní nemůže úvahy žalovaného či PK MPSV hodnotit, protože jeho úvahy nedostály požadavkům výslovně uvedeným v bodech 58 a 61 zrušujícího rozsudku.
95. Závěry PK MPSV, že žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 zvládala ZŽP oblékání a obouvání a zvládání ZŽP osobní hygieny, jsou tudíž i nepřesvědčivé.

Závěr a náklady řízení

96. Na základě shora uvedeného proto soud výrok I. napadeného rozhodnutí zrušil z části pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a z části pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
97. V dalším řízení žalovaný zohlední, že za nezměněného skutkového stavu žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 podle nezpochybněného stavu přezkoumávaného zrušujícím rozsudkem nezvládala 6 ZŽP: mobilita, orientace, komunikace, stravování, péče o zdraví a péče o domácnost. Tímto závěrem je žalovaný vázán. Dále v souladu s právním názorem zaujatým v bodě 61 zrušujícího rozsudku žalovaný přesvědčivě posoudí, zda žalobkyně byla v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 schopna zvládat ZŽP: oblékání a obouvání a tělesná hygiena. Přitom zohlední, že podle posudků PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 a ze dne 23. 2. 2023 žalobkyně nezvládala též ZŽP osobní aktivity. Soud opětovně připomíná, že žalovaný nesmí opominout, že podle § 1 odst. 4 a § 2 odst. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. musí být posuzovaná osoba nejen každou dílčí aktivitu ZŽP v přijatelném standardu provést, ale též její potřebu rozpoznat a také zkontrolovat správnost jejího zvládnutí. Své závěry žalovaný a PK MPSV odůvodní tak, aby to bylo z napadeného rozhodnutí seznatelné a přezkoumatelné. Stejně tak řádně odůvodní zvládání či nezvládání všech aktivit ZŽP podle přílohy č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb. tak, aby měl soud k dispozici ucelené a přehledné odůvodnění předvídané zákonem a prováděcími předpisy.
98. Nad rámec toho soud též konstatuje, že v posudcích PK MPSV ze dne 7. 12. 2022 a ze dne 23. 2. 2023 nejsou přesvědčivým způsobem odůvodněny závěry, že žalobkyně v období od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 zvládala ZŽP: mobilita, orientace, komunikace a stravování. Pokud tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí na podkladě posudku PK MPSV uznal za nezvládnuté ZŽP: péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost [3 nezvládnuté ZŽP odpovídající závislosti na pomoci jiné fyzické osoby I. stupně (lehká zavislost) podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona o sociálních službách (tři nebo čtyři nezvládnuté ZŽP)], pak v úvahu připadá též nezvládnutí pěti až šesti ZŽP, což by odpovídalo závislosti na pomoci jiné fyzické osoby II. stupně (středně těžká zavislost) podle § 8 odst. 2 písm. b) zákona o sociálních službách, resp. sedmi až osmi ZŽP, což by odpovídalo závislosti na pomoci jiné fyzické osoby III. stupně (těžká zavislost) podle § 8 odst. 2 písm. c) zákona o sociálních službách. Jde-li o ZŽP mobilita, v dalším řízení bude PK MPSV povinna zohlednit skutkové závěry soudu uvedené v bodech 76 a 80 tohoto rozsudku, vyžádat si dokumenty týkající se průkazu ZTP žalobkyně a řádně odstranit veškeré nejasnosti ve svých lékařských úvahách. Otázka toho, zda je žalobkyně držitelkou průkazu ZTP, je navíc klíčová též pro posouzení, zda byla žalobkyně od 31. 10. 2019 do 16. 5. 2020 schopna zvládat ZŽP orientace. Nedostatečná schopnost orientace totiž může být taktéž důvodem udělení průkazu ZTP. V souvislosti s ZŽP orientace a komunikace je namístě odkázat na body 83 až 86 tohoto rozsudku. A konečně, k ZŽP stravování je relevantní bod 88 tohoto rozsudku.
99. Právními názory obsaženými v tomto rozsudku je žalovaný vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
100. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žalobkyni přiznal jejich plnou náhradu, protože měla ve věci plný úspěch (za ten je namístě považovat i odmítnutí žaloby v rozsahu výroku II. napadeného rozhodnutí, v němž byla zcela úspěšná již ve správním řízení). Náklady představují zastoupení advokátem, který je plátcem DPH. Za tři úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepis žaloby, replika) náleží

odměna třikrát 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)] a paušální náhrada třikrát 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tj. celkem 3 900 Kč. K uvedeným částkám je třeba přičíst náhradu za 21 % DPH (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. 819 Kč. Celková náhrada nákladů řízení tak činí částku 4 719 Kč. Dne 26. 7. 2023 učinil advokát kromě repliky též souhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání. To však soud nepovažuje za úkon podle § 11 advokátního tarifu, protože v něm jen vyjádřil souhlas s rozhodnutím bez nařízení jednání, aniž by ve věci jakkoliv argumentoval. Navíc jej odeslal datovou schránkou zhruba 50 minut před odesláním repliky, soud proto nepřijal tvrzení advokáta, že se jedná o dva samostatné úkony právní služby.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. ledna 2024

JUDr. Jan Peroutka, v. r.
samosoudce